

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen,
Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám.
Hirdetések ár szabás szerinti vételnek fel.

I. évfolyam. 168. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona,
negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra
1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Lebreczen, 1912.

Szerda, december 18.

Le az új adósróffal!

Az új adótörvények alapján harminc millióval lesz kevesebb az állampénztár bevétele — mondotta Teleszky János, Magyarország pénzügyminisztere és csodák csodája: mikor ugyaszólvár uniszónó követeli az egész ország az új adótörvények életbeléptetésének az elhalasztását: akkor a pénzügyminiszter ur mégis halálra ragaszkodik ahhoz, hogy neki, illetve az országnak évi harminc millióval kevesebb bevétele legyen.

Hát tisztelt Haza, az ilyen pénzügyminisztert meg kell becsülni, kirakatba, spirituszba, vagy hova kellene tenni, hogy örökeletű legyen. Mert a fehér hollók ritkaság számába megy az olyan pénzügyminiszter, aki az állam több bevétele miatt aggódik s aki elvül tartja, hogy a több pénzből, tehát a jóból is megárt a sok. Emlékeztet ez Tisza Kálmán és Csánády Sándor esetére. Az öreg kuruc, ahol csak tette, soha el nem mulasztotta üldözni Tisza Kálmán átkos hitehagyottságát — a bihari pontok szegre akasztása miatt. Tiszát nemcsak boszantotta a dolog, de már unta is a patlogó kuruc sűrű kifakadásait s egyszer aztán ciknikus gunnyal így felelt vissza a vén sasnak: hogy én miért akasztottam szegre a bihari pontokat? Hát nem tudja azt a képviselő ur, hogy jóból is megárt a sok?

Ezenképpen Teleszky is, akit azonban a logikájával nagyon könnyű utóérni, mert ha tényleg úgy állna a dolog, hogy az új adótörvények végrehajtásából évi harminc millióval folyna be kevesebb: akkor a közönség volna az ostromlott, Teleszky pedig az ostromló, — holott most éppen megfordítva van s valójában úgy áll a dolog, hogy nem harminc millióval kevesebb, de néhány száz millióval többet fognak az új adósrófok a misera plebs contribuensből kisajtolni.

Hát mire alapítja a kormány az ökétezerkétszáz millió évi költségvetését, vagyis mire alapítja a háromszáz millióval való többlet-bevételt? Talán a holdvilágra? Egész nyilvánvaló, hogy

az új adótörvényekre. Rendben is volna a dolog, ha volna a népek pénze az adótöbbletet megfizetni. Amde, ha világhiállítást rendeznének arról, hogy hogyan kell egy népet gazdaságilag megnyomoritani, tönkre tenni, a végpusztulásba belekergetni: hát ott a magyar kormányok vinnék el a legelső díjat. Még pedig azért vinnék el, mert a magyar kormányok eddig mindent megtettek, hogy idegen osztrák érdekekért úgy kizsarolják a magyar népet, ahogy csak lehet: de semmit sem tettek arra nézve, hogy a nép fizethessen is, vagyis, hogy a népek kereseti forrásai — az adóreform kötelezettségek megnövekedése arányában — szintén növekedjenek. Nincs a magyar szótárban olyan istentelen jelző, a melyvel kellőképpen lehetne jellemezni a magyar kormányoknak ezt a gazságos rendszerét.

A magyar kormányok, de specialiter a Lukács kormány hihetetlen politikája folytán országosan pang az ipar, a kereskedelem a vállalkozás; se tőke, se pénz, se kereseti forrás, Gazdaságilag agyon vagyunk gyötörve, citrom módjára mindnyájan ki vagyunk facsarva, a kormány pedig egyre csak azt ordítja a fülünkbe: több pénzt, minél több pénzt! Nem lehet? No itt vannak az új adótörvények új adósrófjai s a Lukács-kormány elszánt vitézséggel forgatja az adófizető polgárok zsebei ellen a harci bárdot. Az országgyűlési ellenzék pedig, amely gátat vehetne a kormány garázdalkodásának, szuronyokkal van elnémítva s a mungó-csorda sivár vágatással száguld keresztül kétezer millión s ajánlja föl Magyarország vérért és pénzért — Ausztriának.

Nem, nem elhalasztani, hanem el kell törölni ezeket az adótörvényeket, ha mindjárt szuronyokkal is. El kell törölni, mert ezek a törvények szemérmetlenül zsarolják meg a szegényt s mentesítik az arányos adófizetés kötelezettsége alól a gazdagot. Az eddigiekhez képest kétszer annyi adót fog fizetni az iparos, a kereskedő, a vállalkozó s az a vérlázító igazságtalanság, hogy a magyar paraszt és a kisbirtokos az ugyanazon minőségű földtől ötször-tízszer annyi állami földadót

fizetne továbbra is, mint a nagybirtokos: ezután is megmaradna. A nemzet legproduktívabb osztályai vannak legjobban sújtva, nem is beszélve arról, hogy vagyonához mérten, fogyasztási adókban még a legutolsó munkásember is kétszer annyi adót fizet, mint például — Tisza István gróf.

Pokolba hát ezekkel az adótörvényekkel s elő azokkal a progresszív adótörvényekkel! Megérti ezt az osztályparlament s különösen Tisza István a mai osztályparlament fanatikus védelmezője? Megértik, de a nép jajkiáltásai elől bedugják a fülüket, bedugják addig, amíg a nép ki nem nyitja!

A rém.

(Háborus párt. A gazdasági válság. Lesz-e béke?)

Ki akar háborút a monárkiában? Fiatal tiszték, akik harc dicsőségéről álmodoznak, a kiknek álmában mostanság bizonyára gyakran jelenik meg egy csinos és igen becses ember: a Mária Terézia-rendjel, a ritka vitézség ritka vitézség ritka érdemrendje. Azután az előmeztelben megakadt idősebb katonatiszték, akik szerényebb igényekkel csak gyors előlépés után sóvárognak. Továbbá néhány nagyvállalkozó, aki élelmet, takarmányt, fűszereket, lőszert óhajtaná szállítani nagy mennyiségben s busás haszonra a hadviselő seregnek. Azután szerelmes katonák szerelmes menyasszonyai, akik ha féltik is hősüket a repülő golyók véletlenségétől, viszont remélik, hogy ha kedvez a szerencse, hát elengedik a boldogság akadályát, a kauciót. Ezekből áll az a háborus párt, amelyről folyton regélnék. De micsoda számra nézve ez az embercsoport a monárkiában háboruellenes pártjával szemben, amely a két birodalom népmillióit foglalja magában?

Hiszen igaz, dühösít bennünket a szerb szomszéd elbizakodottsága, mint ahogy boszszanthatja a fegyveres őrtálló katonát egy kis kötekedő inas ripóksége, aki lőtávolból nyelvet öltöget. Igaz, hogy Szerbia ellenséges magatartásából, amelyet egy másik, veszedelmes szomszéd, az orosz támogat, már eddig is tömörít a katonák. Amde háborút kockáztatni

Uj évre

Névjegyek

gyorsan és jutányos árban készülnek
Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában
Darabos-u. 7.

még mindig nem szeretnénk, noha a háborútól val ólélelem kétségtelenül megroppantotta az ország közgazdaságát, amelyet egy hosszantartó pénzválság már amúgy is megsebzett. Nincs hitel, nincs pénz, nincs üzlet. Keserves a panasza még azoknak a kereskedőknek és iparosoknak szája is, akik pedig máskor nem tartoztak az önközen elégedetlenkedők közé. Tekintélyes, régi cégek egymásután kénytelenek bezárni a boltot. A háborútól való félelemből, a bizalmatlanságból most már nemcsak az együgyű parasztság és a kisiparosok rohanják meg a tételekért a bankokat s vonják meg ezektől a hitel eszközeit, hanem a lakosság kisebb tökével bíró intelligensebb része is. Kamatvesztésében milliók mennek tönkre, mintha csak halmokban égetnék fel a bankokat. Rengeteg milliót emészt föl a hadsereg készlete. Nem lehet-e méltán attól tartani, hogy katasztrófa éri az ország gazdaságát, ha még sokáig nem kapunk biztos feleletet erre a félős kérdésre: lesz-e háború?

Hogy a mai helyzetbe jutottunk, annak oka kétségtelenül az évek során át helytelenül folytatott külügyi politikánk. Arentthal gróf a legjobb igyekezettel mindörökké biztosítani akarta békénket a Balkánnal s ezért lemondott a megszállott Novibazár területéről s a monarchiához kimondottan is hozzácsatolta Boszniát, amely a megszállás jogán pedig tulajdonképpen a miénk volt. A népies elbirtoklásért ötven milliót fizettünk Törökországnak. De ekkor a kis Szerbia fészkelődni kezdett, úgy hogy nekünk fegyverkezni kellett, ami háromszáz milliót emésztett fel. Aehrentthal békebiztosítása tehát tömérdek milliót nyelt el s emellett majdhogyan háborúra vezetett.

A békebiztosítás további folyamánya ez a mostani háborus helyzet. Novibazárt voltaképpen lime a szerbeknek engedték át, pedig határozott célja volt Aehrentthalnak a most megbukott státuszkvó föntartása, tehát az is, — hogy Szerbia eredeti határa között megmaradjon. A novibazári szandzsáknak elfoglalása ügyével külügyi kormányunk nem törődött s ezzel a haditénnyel szemben lovagiasan semleges maradt. De Szerbia vérszemre kapott s most már Albániát, vagy annak legalább egy ré-

szét akarja, olyan területet, amely az Adriához vezessen, a saját kikötőjéhez.

Gazdasági, de inkább politikai érdekből volna kárára a monarchiának, ha Szerbia kívánsága teljesednék. Diplomáciánk most azon van, hogy Szerbia protektorát, Oroszországot rábírra a békés magatartásra, arra, hogy lemondjon Szerbia támogatásáról. Ha ez sikerül, úgy a harcias szerbek nagyon hamar lecsendesednek, de különben szép szerével aligha mondhatnak le a kívánságukról.

Ha külügyi kormányunknak sikerül Oroszország békés hajlandóságának megnyerésével a háború rémétől szabadulni, akkor ezzel sok mulasztást hoz helyre, sok régi csorbát kőszörül ki. Mert ha biztosítani tudja a békét, a monarchiának egyébként életforrás gazdasága hamarosan talpraáll.

Uj bankók.

Valami a legújabb százkoronásokról.

Már csak néhány nap választ el bennünket az új százkoronás bankjegyek kibocsátásától. E hónap huszonharmadikán kerül ugyanis forgalomba az új papírpénz, amelyet bátran «tarka rongy»-nak nevezhetünk, a berliniek becéző «barna rongy»-ának mintájára, amely elnevezéssel ők a maguk százmárkáseit illetik. Az új százkoronások lesznek ugyanis az első a világ összes bankjegyei között, amelyek sokszínűek. Különösen a magyar szövegű oldalt tarkították nagyon. Vörös, zöld, fekete, fehér, szíval: csaknem az összes színek képviselve vannak.

Azonban ennek ellenére is szeretnők remélni, hogy az új százkoronások hosszabb életűek lesznek elődeiknél, amelyeket alig két évvel ezelőtt bocsátottak ki és máris bekellett vonni őket a forgalomból. Az ok ismeretes: tulok hamis példány forog már közkezen körülük. Pedig hamisítások elkerülése végett igen komplikált rajzok voltak a régi

bankjegyek, a nyomásuk is különösen finom volt. Nem használt. Most hat megpróbálkoznak több színnel, ami mindenestre nagyobb biztosíték, mert színárnyalatokat nehezebb eltalálni, mint egy még olyan nehéz rajzot utánozni. Azonfelül a színek apró nűansza is sokkal jobban megmaradnak az emlékezetben, mint a rajzok elmosódó vonalai, úgy, hogy a hamis példányokat most laikus szemmel is könnyebb lesz felismerni.

A pénzhamisításról általában igen eltérők a szakemberek véleményei. Egy részük azt állítja, hogy csak a papír különössége, a beléje préselt selyemszálak és a nagyon művészes s ép ilyena prólékos rajz hiúsítja csak meg a hamisítók munkáját. Mások viszont az ellenkező véleményen vannak s azt állítják, hogy a bankjegy sohasem lehet elég primitív, egyszerű és árs. A primitív, kevés ornamentikájú bankjegyet a közönség csakhamar annyira megismeri, hogy még a legsikerültebb utánezatot is megszierte ösztönszerűen visszautasítja, holott a nagyon művészi nyomás aprólékosságait igazán sohasem ismeri meg s így még otromba hamisítványokat sem tud felismerni. De hát ezek elvek, amelyek — sajnos — ép a hamisítók teszik magukat a legkönnyebben tul. Eggyelőre azonban várjuk meg nyugodtan az osztrák-magyar bank karácsonyi ajándékát s reméljük, hogy nem lesznek könnyen hamisíthatók. Ez persze ép olyan kívánatos, mint az, hogy minél több tarka bankó jusson mindnyájunknak — de az igazából.

Nyomtatvány.

Az „UJ DEBRECZEN“ előfizetői, barátai, olvasó közönségét tisztelettel kérjük, sziveskedjenek nyomtatványszükségletüket HOROVITZ ZSIGMOND nyomdájában beszerezni. A kiadónak Darabos-utca 7. sz. alatt levő házában kitűnően berendezett nyomdája van, amely mindennemű nyomtatványt a legizesebb kivitelben, jutányos áron, gyorsan és pontosan elkészít. Telefon: 412.

Lemondás.

Irta: Nagy Lajos.

A férj sejtések, váratlanul rájáradó apró adatok és vívódó gyanakvás után körülbelül egészen megbizonyosodott abban, hogy a felesége megcsalta őt, szeretője egy másik férfinak. Csak egy parányi lehetőséget érezte még annak, hogy valén mégis téved. Egészen bizonyosan kellett azonban tudnia! És a teljes bizonyosságot letagadhatatlanul kellett az asszony szemébe vágnia. Elhatározta tehát, hogy meglepi az asszonyt és a szeretőjét. Sürgőnyzletelt magának egy barátjával, valami vidéki városból «jőjj azonnal pár napra, küzölt üzlet megkötése végett.»

Délután jött a sürgöny az üzletébe. Mikor felbontotta és elolvasta, meglepődést és örömet színel. Mosolyogva mutatta meg a feleségének. Korán vacsorázott, vacsora után «ogta a kényes holmikat, megcsókolta a feleségét, ment és beült a konfliktusba, melyet a szobalányga a kapu elé rendeltetett.

Egy esendes kis szaltó, elé hajtatott, s konfliktus elköltöte, kivett magának egy szobát, letette a táskáját és visszahúzott gyöngy lákása társ. A lakás közelében strázsált, és leskelődött egész este. Nem látott semmit. — Másnap is, csaknem egész nap, egész este leskelődött egy áll. felhajtott fejjel konfliktusból, melyen összehúzódva, mintegy leüppedten áll. Harmadnap este, jött a hír, hogy megjelent az utcában a szerető, megállt a ház

előtt, feltekintett az ablakra, aztán nyugodtan kezdett fel-alá sétálni. A férj nem is látta, hogy a felesége kinezett volna a nyitott ablakok valamelyikén, csak azt látta, hogy pár perc múlva megjelen a kapuban, teljes eleganciában. A szerető és az asszony elindultak együtt, a férj követte őket a konfliktussal. Mindenütt mellékkutakon mentek, nemsokára már tudta a férj, hogy a szerető lakására mennek. Az Aradi-utca és Csenger-utca sarkán egy ismerőjük köszöntötte az asszonyt. No lám, — elmékedett a férj — ez már gondol valamit, de egészen bizonyos, hogy sohasem fog nekem szólni, nem is mer szólni; ez különben jobban is van így. Azután a revolveréhez tapogatólt a férj, megett hazul: a való távozása előtt magához vett. Nem azért, mintha gyilkos szándéka lettek volna, — emel jőzanabb volt — hanem azért, hogy bajok esetén megvédelemzhesse magát; mert a «másik» kemény és erőszakos ember.

A szerető és az asszony befordultak annak a háznak a kapuján, amelyben a szerető lakott. Alig érkeztek meg a lépcsőház. A rajzó garzonlakásba, még az ajtó sem volt be, még éppen csak hogy az első lépcsőző csőke vált a tá, — beélt a férj. Sőt inkább csak befordult az ajtó; a padló volt és te-zhegy, lét, várat a szerető és az asszonyt, de őt a férj látta. Az asszony és a szerető sőt a lakás, a lakás jőzött nem is mozdult, csak álltak a kellemetlen esod. Közös-ai hámltak a férj. Az asszony arán megállt, hogy hirtelen a szerető rosszul is lét, legjobban szerető a

elájulni. De nem állt el, éber eszmélő maradt, kinosan kellett várnia, látnia és hallania kellett, ami majd mindjárt történni fog. A férj csak állt, bámult a két meglepettre, inkább az asszonyra. Első sejtésének feltámadása óta a legküzömbözőbb kínzó érzések és hangulatok szívták le felt arcáról a derűt és a nyugodtságot, de olyan bájdalmas keserűséget, mint e pillanatokban, talán még soha nem érzett. Egy-két percig álltak így mind a hárman, nagy csendben, tehetetlenül, szinte már óhajta valamé történnés megindulását. A férj úgy érezte, hogy valamit kell mondania a másik félnek, amely mondásával keménynek és megtörásra felkészültnek lássék. Ez tolt az ajkára:

— Ez a becsület, uram? Ezért majd leszámolunk! Ön bitang ember!

A másik férfi fölháborítón nyugodt és bátor volt, semmit nem felelt, csak a kezével legyintett, hogy hagyjuk most a beszédet, hagyjuk a sértetést, semmi jóra nem vezet az.

A férj fekete keserűsége a legyintő mozdulatra izzóvörös dühvé robbant fel, fel akart ordítani, valamit ordítva akart a másikra kiáltani, de az kissé el is fordult már, nem is látta rá. A férj magába fojtotta az indulatot, hűlt az asszonynak, hogy most már menten menjen előre. Az asszony nem mozdult, a férj körömi készülő indulata most egyszerre a szeretőre irányult. Rekedt hangon szolt rá:

— Állj meg!
Az asszony megállt, de rögtön megállíthatatlanul a férj és lelt, szinte védelmet eső a szeretőre. Ez az utolsó körte a szerető, amit a férj már kitérés nélkül

Elzúllott huszárfőhadnagy. A csavargók közt.

A rendőrség a minap éjjel ismét többcsavargót tartóztatott le. Legszénelomraméltóbb volt köztük egy görnyedt, rongyokba burkolt alak, akin a teljes züllöttség dacára is meglátszottak a hajdani jobb idők. Jankovics Péternek hívják a szerencsétlent. Milliomos bácskai családból származott, ragyogó huszárfőhadnagyi ruhát viselt s hét vármegye legszebb leánya volt a felesége. Egyszer aztán meglőrtént az első lépés a züllés felé. Belebolydult egy budapesti színésznőbe, akire százszázalékosan költött. A pénz játékával akarta visszaszerezni. Játszott a kaszinóban lóversenyen, mindenütt. S vesztett mindenütt. Elvesztette a vagyonát, a feleségét, aztán a szeretőjét és végül a tisztis rangját.

Jankovics nem tudta magát beleélni a polgári életbe. Hivatalt nem vállalt, a családját nem segítette, barátai elfordultak tőle s ő rövid, megdöbbentően rövid idő alatt a depóba, az országútra s a csavargótanyákra került. Innen már csak a legelső rendőri razzia volt hátra, hogy a börtönt is megpróbálja. — Ugy látszik, nem is a fogságot tartja a legrosszabbnak a világon, mert sokszor visszatért azóta a rácsra tutra. Koldul és iszik a szerencsétlen s ha berug, éppenséggel nem szélezi magát, hanem keresztbe tekszik a legnépesebb utca gyalogjáróján s még az utolsó itéleti harsogására sem kelne fel magától. — Persze ilyenkor az ébredés a rendőrségi fogházban történik.

Jankovics többször megülte a rendőrség fogházát is. Legutóbb ismét csavargáson érték. Az állomás előtt koldult. Mikor a rendőr igazolásra szólította fel, csak ennyit mondott:

— Menjünk!

Ő már tudja, mi a vége az ilyen felszól-

ításnak. Szó nélkül megindult a rendőrség felé, ahol viszont ő sem ismeretlen. Nem sok szó váltódott a kihágási bíróság előtt. Jankovics nyolc napot kapott újra s toloncuton fogja elhagyni az alföldi metropolist.

Debreczeni esetek.

(A humoros Szepesi. — Nem sietős.)

A napokban egy fiatal ember jelentkezett a színházi pénztárnál, ahol Szepessi adta ki a jegyeket.

— Kérek egy deákjegyet.

— Deák ön? — kérde Szepesi

— Igenis, jogakadémiai hallgat óvagyok.

— Tessék igazolni magát.

A fiatalember kiveszi zsebéből a tárcáját, kotorász benne, miközben egész csomó zálogcédula hull ki belőle.

A humoros Szepesi erre be sem várva az igazolványt, kinyújtja az ablakon a jegyet és így szól:

— Köszönöm. Most már rendben van; elhiszem, hogy joghallgató.

Egyik debreczeni bank vezérigazgatója rendkívüli pedanteriájáról és szigorúságáról ismert hivatalnokai körében. Ha valamit elrendel, úgy annak mindenáron meg kell lennie és jaj a hivatalnoknak, aki csak némileg eltér a parancs kiszabott vonalától.

A napokban délután, mielőtt az üzlet bezárták, a vezérigazgató felrendelte magához egyik köztisztviselőjét.

Egy husz éves vaskos könyvet nyomott a kezébe és így szól:

— Kedves barátom, ez egy érdekes szakfolyóirat a kereskedelmi és ipartörvényről. Legyen szives, olvassa el figyelmesen és csatoljon belőle egy körülbelül egy ives kivonatot.

— Igenis.

— Nem sietős. Ha holnap reggel nyolc órára kész, úgy nem késelt el vele.

Gyilkossági kísérlet az örökség miatt.

Meg akarta ölni az apját egy elvetemült legény

Rémegénybe illő gyilkossági kísérlet tartja izgalomban Ujfehértó lakosságát. Egy elvetemült fiu megakarta ölni az apját, mert az elterere szegült a fia kérésének, hogy még életében adja át az őt megillető örökséget.

A vérlázító eset részletei a következők:

Ijabb Farkas Sándor ujjfehértói 20—21 éves legény már régebb idő óta sürgeti édes apját, idősebb Farkas Sándort, hogy adja ki a neki szülő örökséget. Az apa azonban, ismerve fiának lump természetét, hogy a pénzt azonnal elveri, erre nem volt hajlandó. Attól tartott ugyanis az öreg gazda, hogy a fia az ő keserves nélkülözésekkel szerzett lelkjét azonnal pénzre teszi és elmulatja. Emiatt az örökségi surlódások miatt állandó volt apa és fia között a veszekedés az utóbbi időben, a melynek az lett a vége, hogy a fiu kivált a szülői házból. Tegnap reggel ismét hazament az apjához Farkas. Az öreg ember éppen az istállóban volt elfoglalva. A fiu bement az apjához az istállóba és durva hangon támadt az öregre azzal a kérdéssel, hogy akarja-e a vagyonát örök iratni. Az apa tagadó válaszára baltát kapott fel a lelketlen fiu s az élesre fent baltával hatalmas csapásokat mért az öreg Farkasra. Idősebb Farkas látva, hogy megvadult fia esztét teljesen elvesztette, könyörögni kezdett a gyermekének, hogy ne vegye el az életét, át fogja iratni rá az örökséget. Erre a kegyetlen, vadállatias fiu a lovak közé dobta apját és azzal, mint aki a lehető legjobban végezte a dolgát, eltávozott. A házbellek vérfagyva találta meg a lovak közt az elhalált Farkas Sándort, aki mikor magához tért, elmondotta, hogy mi történt. Farkas hozzátartozói rögtön feljelentést tettek a csendőrségnél a fiu ellen. A csendőrök megindították a nyomozást s nemsokára rá letartóztatták a vadállatias fiut.

nem tudott elviselni. Rekedten lihegte az asszonyra:

— Nyomorult!

Es megemelte a kezét, ütésre készen feszítette meg és már majdnem le is sujtott az asszonyra. Az gyengén felsikoltott és egy lépést hátrált. A másik férfi most az asszonyhoz lépett, jobbkezét kinyújtotta és annak keble elé tartotta, a férj szemébe nézett, nem ingerülten és mégis sértő megbotránkozással és fenyegetőn, hogy az asszonyt ne merje megütni! A férj kékezhetetlen dühében a szerető arcába vágott az öklével. Az megingott, de rögtön ütésre emelte ő is a kezét. Az asszony rémülten hátrált, egészen a falig és tompán meredt szemével a két dulakodóra. Pár ütés zuhogott, kölcsönösen mind a kettőre, tompa és eredménytelen, mire a férj újra az arcába vágott a másiknak. Az a súlyos ütéstől megtántorgott, balkezelével az arcához kapott és egy hetetlenül ingerült lett. Biztosra vette, hogy a felesége a sebesült «másikat» látogatja meg délelőttként. De megint ellenállhatatlan vágy lepté meg, hogy holtbizonyosat tudjon, szemével és fülvél tapasztaljon meg mindent.

Negyednap kora délelőtt egy alkalmazottjával meglesette a feleségét. Mikor az alkalmazott azt jelentette, hogy látta az asszonyt hazulról távozni, a férj beült egy kocsiba, kecskéről uton, gyors tempóban a megsebesült szerető lakása elé hajtott, kiszállt, a kocsit elküldte és a szemközti ház kapujában meghúzódott. Nemsokára megpillantotta a feleségét, aki izgalmasan siető járással közeledett, csak-

betült és elhajtottak haza. Utközben egy szót sem szóltak egymáshoz. A házhoz érven, a férj felvitte feleségét a lakásukba és csak ennyit mondott:

— Itt maradsz! Én megyek a rendőrségre jelentkezni.

A férj másnap délben került haza. Arca fel volt dulva, a hangja, ha szólt, fátyolosan reszketett. A feleségét is almatlan ójszaka után sápadtan és vörösrre sirt szemekkel találta. Az asszony féltéken, résztvevően kérdezte a férjétől:

— Mi történtek most magával?

A férj csak ennyit felelt:

— Az az én dolgom.

Három napon át alig szóltak egymáshoz, csak megtörten támoilyogtak. Harmadik nap megtudta a férj, hogy az asszony minden nap délelőtt, csak magára kapott ruhákban elsiet hazulról és egy óráig távol van. A férj újra türelmetlenül ingerült lett. Biztosra vette, hogy a felesége a sebesült «másikat» látogatja meg délelőttként. De megint ellenállhatatlan vágy lepté meg, hogy holtbizonyosat tudjon, szemével és fülvél tapasztaljon meg mindent.

Negyednap kora délelőtt egy alkalmazottjával meglesette a feleségét. Mikor az alkalmazott azt jelentette, hogy látta az asszonyt hazulról távozni, a férj beült egy kocsiba, kecskéről uton, gyors tempóban a megsebesült szerető lakása elé hajtott, kiszállt, a kocsit elküldte és a szemközti ház kapujában meghúzódott. Nemsokára megpillantotta a feleségét, aki izgalmasan siető járással közeledett, csak-

nem rohant, befordult a kapun és ment föl a beteghez. A férj minden cél nélkül, szörnyű izgalomban, leküzdhetetlen erő által vouva ment utána, felment a lépcsőn, meglátta az ajtóban, várt, amíg szívének lájós összeszorulása fölenged, azután fölnyitotta az ajtót és belépett a szobába. A beteg férfi és az asszony egyszerre néztek feléje, az asszony rettegve felsóhajtott:

— Ó Istenem!

A férj csak állt, mozdulatlanul, passzív, bus zbrázattal és bámult rajuk. Mint valami bódító mérget, szivta fel magába, a lelkébe minden árnyalatát az utolsó lépnék, mely belépésekor, mintegy az első megpillantásakor megfagyott előtte és eltűnt minden, amit közvetlen előzményül e képhez a fantáziája megkonstruált. Hogy az asszony ott állt az ágy szélén, odaadóan, fölbe hajolt a betegnek, átölelte, ápolta és orvosságot vitt kis kanállal a szájához, nagyon vigyázva, nehogy egy csepp is kiömöljen, gyengéd kezével, mely az óvatosságtól és a nagy-nagy szerelemtől abszolút lágygyá finomult ivben mozdult. A beteg feje magasan fel volt párnázva, arca sápadt és szörös volt és izzó szemei táján, amint azokat vándlón és esdeklőn feléje fordította, fájdalmas aggodalom rezgett. Ő, ezek már egymáséi, — érezte tisztán a férj. Ez a férfi már elszerezte tőle az asszonyt. Akárhogyan, akármiert, hiába minden, már elszerezte.

Nem szólt, csak a kezével legyintett, tragikusan, lemondóan és szenvedően. És kifordult a szobából.

Színház.

Szerdán: Éva, operette. B) bérlet.
Csütörtökön: Artatlan Zsuzsi, operett. C) bérlet.
Pénteken: Nora, dráma, A) bérlet.
Szombaton délután mérsékelt helyárrakkal.
Bánk, bán, ifjúsági előadás.
Szombaton este: Sarkantyú, színmű. B) bérlet.
Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal.
Ripp van Winkle, operette. — Este: Csók-pirulak, bohózat. Kis bérlet. (Piros színlap.)

SZÍNHÁZI HIREK.

Éva. Még két estén tölti be az e heti n üsört Lehar nagysikerű operettje. Zajos, szép esték voltak az eddigi előadások s joggal előadások s joggal hisszük, hogy az ezután következők is szinte olyanok lesznek.

Nóra nagyhatású dráma a pénteki estét foglalja le, Halasi Mariskával a címszerepben.

Sarkantyú, a Nemzeti Színház ezidei egyik legnagyobb sikerű ujdonsága lesz a színház legközelebbi bemutatója kiváló szereposztásban.

HIREK.

Főhercegnő násza.

egyszerű polgári násza került a nyilvánosságára. A főhercegnőből, a Habsburg-család sarjából ime egy egyszerű sorhajóhadnagy felesége lesz. A főrangú világban ezt úgy hívják, hogy messzalliansz, pedig nem az. Mert ha egy nő szeret és hozzámegy a férfőhöz, akit szeret; lemond érte rangról, címéről és más egyéb üres dologról, ez nem messzalliansz, ez megértése az élet szavának. megértése annak, hogy az ember legfőbb célja az, hogy boldog legyen és boldoggá tegyen. És ha az ilyen nőnek van elég lelkiereje ahhoz, hogy egy férfiéért lemondjon a bíborral járó előjogokról, akkor annak a nőnek van lelkiereje ahhoz is, hogy boldoggá tegyen egy férfit.

Egy főhercegi szerelmi regény lezárul és a Habsburg-házban már valósággal könyvtárt képeznek ezek a házassággal végződő szerelmi regények.

Valamikor ez a mondás járta Ausztriáról: Bella gerant alii, tu felix Austria nube. (Viseljenek háborút mások, te szerencsés Ausztria házassodj.) Keletkezett ez a mondás, mert a Habsburg-dinasztia valamikor házasságokkal szerezte meg a félvilág uralmát, így szerezte meg Spanyolországot, így Burgundiát és a magyar trónra is házasság címén tartott igényt. (II. Lajos, az 1526-iki mohácsi csatában elpusztult magyar király elvette habsburgi Ferdinánd nővérét Máriét, viszont Ferdinánd nőül vette Lajos nővérét, Annát, azaz a titkos szerződéssel, hogy az egyik uralkodó magszakadása esetén a másik örökösül a trónját.)

Szóval a szerencsés Ausztria a multban házassodott és a házasságai révén uralkodott. Most pedig a házasságaik révén boldogok akarnak lenni a Habsburg-sarjak. Így váltakoznak egymással korona és karikagyűrű, így alakulnak birodalmak és így lesznek a birodalmak uraiból boldog emberek.

— **Ülés a városházán.** A debreczeni házbirókcsokosok kérvényt adtak be a városhoz, hogy a vízvezetékre vonatkozó, kikézbcsített számlákból azok a tételek, melyek a házibeltöltésekre és csatorna-beépítésekre vonatkoznak, töröltessék, hogy azok ne a tulajdonosokat terheljék. Kovács József polgármester elnöklele alatt, a városház kistermében a mai napra összehívott ülésen jelen voltak: Köner Adolff főjegyző, Magoss György dr. főügyész, és Borsos József építészmérnök, mint főmérnök-helyettes, Várdy Géza és Kondo Kálmán törvényhatósági bizottsági tagok a város részéről. Az ülésen az a vélemény alakult ki, hogy a régi csatorna betemetési és az aláfalazási költségek 13 koronára 60 fillér egységére ne töröltessék, — a kérvény tehát ezzel a kijelentéssel fog a felülvizsgáló bizottság elé terjesztetni, amely azután javaslatát a közgyűlésnek megteszi, ahol érdemlegesen határoznak a háztulajdonosok kérvénye ügyében.

— **Meglámadott őrség.** Huszt és Királyháza között a Tisza folyót egy hosszú vasúti hid hidalja át. A hidat a szatmári 12. honvéddalagezred honvédei őrzik. — Tegnap virradóra az őrszem egy lövésre lett figyelmes, amely keleti irányból jött, a híddal szemköztes királyházi hegyek közül. Nemsokára elhangzott a második lövés is, amely átiurta az őrszem részére telállított fábóló falát. Most már kétségtelen volt, hogy az őrség ellen merényletet akarnak elkövetni. Az ői visszalélt, majd az őrség szolgálatában nem álló többi tagjai is előjöttek és tüzelni kezdtek. A lövéseket a hegyek között rejtőz őmerénylők viszonzták és körülbelől tizenötször lőttek rá a katonákra, akik majdnem az egész municiójukat felhasználták a tüzelésnél, amelynek csak a hajnali pirkadás vetett véget. Az őrség tagjai közül az egyiknek a köpenyét furta át a golyó. A merénylők a sziklás hegyek közt kitűnően el voltak rejtve és így a katonák golyóin nem is tehettek kárt bennük. Az őrség jelentésére már korán reggel megkezdte a katonai hatóság a vizsgálatot és egy század honvédség rajvonulha fejlődve kutatta át a közeli hegyeket. A közigazgatás részéről utasították a huszt csendőrséget, hogy kivált azon a vidéken, ahol a skizmatikusok agitátorainak főfészke van, tehát a közeli Iza és Husztköz községekben, valamint az ugocsi falvakban inditson nyomozást a tettesek kézrekerítése céljából.

— **A Balkán-háború és az osztrák-magyar imperializmus.** Pogány József irt ezzel a címmel egy füzetet, amely, a mai világválság hajtóerőiről akar képet adni. Kmutatja, hogy a Balkán-háborút ugyanazok az okok hozták létre, amelyek tovább működése kifejlesztette az osztrák-magyar—szerb és orosz ellentétet. Pogány József írása kemény vádirat Ausztria-Magyarország hivatalos külpolitikája ellen. — Leginkább képet ad az irányáról a füzet tartalma: 1. A Balkán-háború oka: a török feudalizmus felborulása, Macedónia nemzeti és szociális harcai; a nagyhatalmak intrikái; az új török uralom és Törökország összeomlása. — 2. Ausztria-Magyarország felelőssége: A fekete-sárga klerikalizmus; Albánia; a fekete-sárga diplomácia; Macedónia telosztása; a fekete-sárga imperializmus; az annexió. 3. Szerbia és Ausztria-Magyarország ellentéte: az agráriusok tünei; a szerb sértés; az anszoluitizmus tünei; a gélszláv kérdés; a Balkán-szövetség. 4. A világháború veszedelme: a háború-párt; az egyetlen békehatalom. A 48 lapos füzet ára 20 fillér. A Népszava-könyvkereskedés kiadásában jelent meg és minden könyvkereskedésben kapható.

— **Hivatalvizsgálat a vármegyén.** Domahidy Elemér főispán a vármegyei hivatalok vizsgálatát megkezdette. Tegnap a központi ügykezelést vizsgálta meg s mindent a legnagyobb rendben talált s a tisztviselőknek buzgó működésükérté lismerését nyilvánította. Mai napon titkárja, Rásó István dr. kíséretében Hajduböszörménybe utazott a főispán, ahol a főszolgabírói hivatalt vizsgálja meg, — holnap, december hó 18-án pedig Hajdusoboszlón fogja a főszolgabírói hivatal vizsgálatát megejteni.

— **A várrur.** Innsbruckból írják: Szatós család sarja, de igen nagyratörő fiatalember volt Ainedinger Ferencz. Braunschweigben látta meg a napvilágot, de a kis német hercegség szűk volt neki s ezért egy napon bucsut mondott hazájának. Ment, mendegélt és Tirolba jutott, ahol a magas hegyek megnövelték az érzetét s így lett belőle br. Ainedinger. Mikor pedig már bárónak adta ki magát, megjött az étvégya a várkastélyra is. Szétnézett az apróhírdetések közt és megtalálta ott a Freudenstein-várkastélyt, mely olcsó foglaló fejében átvethető volt. Az ujdonsült álbáró megvette a kastélyt és ekkor már könnyű volt fogatokat rendelni, személyzetet szerződtetni, sőt megkezdni egy pompás serpentin-ut építését a kastélyhoz. Talán még dinasztiahős lehelte volna az okos fiatalember, ha közben meg nem feledkezik egy kis adósságról, amelyet valamelyik bőzeni szálló pikkolójánál csinált és amely miatt a pikkoló följelentette. A följelentés nyomán a hatóság beavatkozott a várrur életébe, kiderült a szelhámosság, de a nyilvános leleplezés elől megszökött.

— **Apró lopások.** Hiába, a lopások csak nem akarnak megszűnni. Ma is két lopási esetet jelentettek be a rendőrségen. Így M. J., a Bika-szállóban alkalmazott hetes tett panaszt ismeretlen tettes ellen, k. if. hó 14-én vagy 15-én a bezárt ládájából 140 korona keservezen összekuporgatott pénzét ellopta. — T. J. Csapckert, Kurucz-utca 66. szám alatti lakos napszimos panaszt tett ismeretlen tettes ellen, k. if. hó 16-án az egyik városi korcsmában mulatozás közben zsebéből 5 darab husz- és 1 darab úzkoronás papírpénzt ellopta.

— **A siketnémák karácsonyfája.** A siketnémák karácsonyfájára eddig a következő zives adományoké kezték: özv. Stüber Jánosné 10 kor., Kereskényi Gyula 1 kor., Lestyán Adorján udv. tan. 10 kor., Kovács Ferencz 1 kor., Vaigha Károlyné 6 kor., özv. Tüdös Józsefné 1 kor., N. N. cs. és kár. 39. főhadnagy 2 kor., Donogán és Somossy egy öltözet ruhának való kelme, Váray József 1 doboz cukorka, Aczél Henrik írószközök. Amikor ezekért az adományokért szegény tanítványaim nevében a leg-hálásabb köszönetet mondok, egyuttal tisztelettel kéremla siketnémák sorsa iránt szánalommal viseltető emberbarátokat, akik a siketnémáknak f. hó 21-én rendezendő karácsonyfa-ünnepegyét emlékezetessé akarják tenni, hogy desztent kegyesa dományaikat minél hamarabb méltóztassanak elküldeni, mert az ünnepély ideje ideje in már nagyon közel vagyons csak akkor tarthatjuk meg, ha elegendő adomány érkezik. Gácsér, igazgató.

Nemzeti kávéház

Petőfi-tér 9. szám.

Ma és minden nap este, ugy szintén minden vasárnap délután is Matyók Péter tamburica zenekara 6 órak és táncoszó közreműködése mellett hangversenyezik. Belépti díj nincs. Tisztelettel Rosner A.

— **Uj izzólámpa.** A villamos izzólámpákkal szerben tanúsított egyik főföltétel az, hogy a lámpák úgy állandó fényerősség, mint tartósság tekintetében a lehető legmesszebbmenő kívánalmaknak megfeleljenek. Emellett azonban az áramfogyasztás ugyancsak fontos tényező, a mennyiben az előbb említett előnyök mellett természetesen azon lámpa lesz a legmegfelelőbb, amely legnagyobb árammegtakarítást mutatja fel. Ezen feltételeknek leginkább megfelel a Magyar Siemens Schuckert Művek r.-t. által forgalomba hozott Wotán-lámpa. A huzott drótszálas Wotán-lámpával elpusztíthatatlansága mellett a lehető legnagyobb árammegtakarítás érhető el és így az mindenütt nagyszerűen alkalmazható.

— **Az óriási múll alkonya.** A párisi lövészenyek utols ónapjaiban nagy feltűnést keltett, hogy a párisi hölgyvilágnak több elegáns és a divatban mérvadó tagja igen kicsi, a kezüket alig befedő karmantyuban jelent meg, amilyenek anyáink és nagyjanyáink idejében voltak divatosak. Ebből sokan az óriási múll divatjának közeli letűnésére következtettek, ami egyáltalán nem valószínűtlen, ha tekintetbe vesszük, hogy a divat nagyon kedveli a szélsőségeket és amikor az egyikkel felhagy, előszeretettel csap át a másik végletbe. De más körülmény is plauzibilissé teszi az óriási karmantyú uralmának közeli végét. Soha a szőrmedivát még akkora arányokat nem öltött, mint mostanában és a prémekkel tulterhelt nő toalettekben zavarólag hat az óriási múll, amely nem engedí érvényesülni adrága prémköpnyegnek. A parisiennek ezért üzentek hadat az óriási múllnak, de hogy sikert fognak-e aratni, az természetesen még nagyon is kétséges.

— **Kerületi szociálista pártértekezlet Debreczenben.** Hajdu, Szabolcs, Szatmár és Jász nagykunszolgok megyék pártszervezetei a hó 25-én, karácsony első napján kerületi értekezletet tartanak Debreczenben, a Munkás-Otthon disztermében a következő napirenddel: 1. A végrehajtó bizottság jelentése: a) Titkári jelentés. Előadó Olfkovits Vilmos; b) pénztári jelentés; előadó Nagy János; c) a fogyasztási szövetkezet. Előadó Török Gábor. 2. A vidéki küldöttek jelentése. 3. A kerületi földmunkásmozgalom. Előadó B. Szabó Ferencz. 4. A szervezkedés és a sajtó. Előadó Handler Gyula. 5. A politikai helyzet és a választójogi harc. Előadó a központi küldött. 6. Indítványok. 7. A kerületi végrehajtó bizottság újjávasztása.

— **Elsülyedt gőzös.** Ostendébe érkezett drót nélküli távirat jelentés szerint a «West-Hinder» nevű világitóhajó elsülyedt. A hajón volt tíz főnyi személyzet valószínűleg a vízbe fullt.

— **Belényes rendőrök nélkül.** Más vidéki városok rendőreinek példáján okulva, a belényesi rendőrök is betervezték az ultimátumukat a képviselőtestület elé. A rendőrök kijelentették, hogy ötven koronából megélni nem tudnak, ha tehát január elsejére nem emelik a fizetésüket, kilépnek a szolgálatból.

Legujabb.

Saját tudósítónktól.

Kovács Gyula az esküdtsek előtt.

Budapestről jelentik. Ma délelőtt a pesti törvényszék tovább folytatta Kovács Gyula bűnperének a tárgyalását. Több tanút hallgattak ki, akiknek legnagyobb része mentő vallomást tett Kovács Gyulára nézve.

Ma reggel is hatalmas néptömeg lepte el a Markó-utcát úgy, hogy a törvényszéki épület rendőri kordont volt kénytelen ismét alkalmazni a törvényszéki épület körül.

A tárgyalás folyik.

A nagykövetségi értekezlet

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség diplomáciai forrásból úgy értesül, hogy az első nagykövetségi értekezlet a Balkán-kérdések ügyében holnap délelőtt lesz.

Egész Európa a monarchia mellett.

Párisból jelentik: Danev Londonba való visszautazása előtt tudósítojnkat fogadta s ezt mondta neki: Poincaréval folytatott tanácskozásomból azt a meggyőződést merítettem, hogy a francia kormány őszintén fáradozik azon, hogy a békét biztosítsa. Meg kell állapítanom, hogy egész Európa támogatja Ausztriának és Magyarországnak Albániára és az adriai kikötőre vonatkozó követelését. A nagykövetségi konferenciától a legjobb eredményt várhatjuk.

Törökország háborúra készül.

Konstantinápolyból jelentik: Több jelszó mellett, hogy a katonai párt erőszakkal megakarja buktatni a Kiamül-kormányt, és diktatúrát fognak berendezni, amelynek vezetői Nazim pasa fővezér, Mahmud Sefket pasa, volt hadügyminiszter és Izzet pasa lesznek. Ők hárman magukhoz akarják ragadni a hatalmat, hogy újból megindítsák a hadjáratot a Balkán-államok ellen. Nazim pasa, aki máris egyedül intézi a külpolitikát, nyiltan hangoztatja, hogy nem szabad békét kötni. A hadjárat kezdete óta most kezdik igazán keresztl vinni a mozgósítást, amely a legrovidebb idő alatt általános lesz. Az ujsereg 250.000 emberből fog állani és pénz is bőven van. A hadügyminiszterium nagy megrendeléseket tesz és mindent készpénzzel fizet. Az új hadjáratot már a katonai párt fogja vezetni.

Drinápoly a törököké.

Párisból jelentik: A «Matin» jelenti Konstantinápolyból: A szultán azt mondta a török delegátusoknak, mielőtt Londonba elutaztak: — Mindenben engedhetek, de nem akarom, hogy lemondjatok Drinápolyról, ahol őseim laktak.

Orszországnak.

Pétervárról jelentik: Beavatott helyről való értesülés szerint Benckendorff londoni orosz ragykövet igen messzeemenő meghatalmazásokat kapott, amelyek határozottan békés jellegűek. Orosz diplomáciai körök megcáfolnak minden híresztelést, amelyek szerint Ausztria-Magyarország új követelésekkel lép fel szerbiával szemben.

Durazzo.

Belgrádból jelentik: Az ó-radikális Balkán azt jelenti, hogy Ugron osztrák és magyar követ tegnap meglátogatta Pasic miniszterelnököt és Lorrányának azt a barátságos öhajtsát fejezte ki, hogy a szerb kormány utasítsa a csapatokat, hogy Durazzóból vonuljanak ki.

Modern és a legjobb VILLAMOS berendezések

rendelje meg

Földvári-nál

üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.

Tanuló felvétetik.

Nyomtatvány.

Az „UJ DEBRECZEN“ előfizetőit, barátait, olvasó közönségét tisztelettel kérjük, sziveskedjenek nyomtatványszükségletüket HOROVITZ ZSIGMOND nyomdájában beszerezni. A kiadónak Darabos-utca 7. sz. alatt levő házában kitűnően berendezett nyomdája van, amely mindennemű nyomtatványt a legizlésebb kivitelben, jutányos áron, gyorsan és pontosan elkészít. Telefon: 412.

UJ DEBRECZEN

Január 1-én

új előfizetési időszak nyílik. Felkérjük hazafias olvasóközönségünket, hogy ez alkalomból terjesztésük körében az „Uj Debreczen“-t. Szerezzenek minél több új előfizetőt, hogy annál szélesebb körben terjeszthesük a nemzeti és demokratikus eszméket. Aki az „Uj Debreczen“-re előfizet, 8 napig ingyen kapja a lapot, akipe dig tiz előfizetőt gyűjt, annak ingyen küldjük.

CSARNOK

A nevelő.

Regény.

(1.)

Olyan kevés Bécsban a családi ház — értem a kizárólag egy család használatára épült házakat — hogy nem szívesen nevezném meg ez utcát, a holl az a kis palota áll, mely eme, természetesen igaz történetünk zínhelyét képezi. Igaz történet! Csak ilyenek a megújáshoz ne fogott volna soha senki, mert ezek egyedül adták alkalmat a „házudik, mint a nyomtatás” velős mondásra.

Diszkréziómmal a modern realistáknál persze nem sok szerencsére számíthatok, mert azok képtelenül szigorral követelik a pontos címet, az utca és házszám megjelölését, melyek nélkül elvitatják a történet helyi színezetét. Én édes teremtom! Milyen nehéz dolog manapság a beszélyírás! A modern realistáknak nagy a hangjuk, de nem kevésbé nagyszavuk a modern nyelvtisztítók is, kik, már a bevezető sorokban látják, mint dobálódom a „diszkrézió” és „modern realista” szavakkal: még mielőtt észrevenném, a német irodalom szégyenfoltjának kiáltanak ki; pedig hát — a beszélyírónak, a ki ugyszólván és némileg szintén ember, általában véve egész más az ambíciója, egészen másfelé irányul a dicsvágya.

De félre gond és aggodalmak, térjünk vissza fönnemlített házukhoz. Hazukhoz — az ily kellemes fordulat által jut az ember manap legkönnyebben egy csinos házhoz. A mi házuk, mely előtt gondosan ápoltságos kis kert diszlik, a félemejű beszámítva, három emeletes. Mind a három emeleten, egy-egy kö-

zepső nagy kettős ablakon kívül, két-két ablak van mindkét oldalon, melyek kivétel nélkül nagy belga tüköruvegből készítették. A homlokzat szürkére van festve, a csinos kapu és az ablakfák bronzszinben ragyognak.

Mindazon körülményekre kiterjeszti figyelmét az a körülbelül huszonhat éves fiatal ember is, ki a ház előtt áll és helyszíni szemlét látszik tartani, mielőbb a házba belépne.

Egész csinos bódé mormolá magában. Mégis jó lett volna cilinpert venni az első látogatáshoz.

Önkéntelenül levéte fejéről fekete konyakalapiját, mire rögtön elborítja homlokát sűrű szőke hajzata. Eh mit! E fedő még mindig ritka pompájú, vigasztalta magát; aztán meg — nem is szabad az embereket elkényeztetni.

Ritka pompájú kalapiját a biztatás után újra fejére csapta, óvatosan megigazította arany szemüvegét, megpedre kissé lekonyult bajuszát — szakált nem viselt — és aztán belépett a házba. Illat és napfény özönlött a belépő elé, ki élvezettel hordozni körül tekintetét a ház mögött elterülő kert ezerszínű virágágyain és fiatal virágzásban pompázó fáin. Virágillat és napsugár — ez tetszett neki. A lépcsőket nehéz szőnyeg borította, az egész lépcsőház ragyogott a tisztaságtól.

Miközben az első emelet lépcsőjén — naladt felfelé, a házberendezését igyekezett kipuhatolni és találgatva, el is találta az igazat: az alagsorban a konyha, mosókonyha és cselédség lakása; a félemeleten az ebédlő dohányzó szoba és urak terme; az első emeleten a háziasszony fogadó termei; a másodikon: hálószobák; a barmadikon végül: gyermekszobák, nevelőnő lakása stb.

Folytatjuk.

A szerkesztésért felelős Voith György.

UJ DEBRECZEN

Január 1-én

új előfizetési időszak nyílik. Felkérjük hazafias olvasóközönségünket, hogy ez alkalomból terjesztésük ismerőseik körében az „Uj Debreczen”-t. Szerezzenek minél több új előfizetőt, hogy annál szélesebb körben terjeszthesük a nemzeti és demokratikus eszméket. Aki az „Uj Debreczen”-re előfizet, 8 napig ingyen kapja a lapot, akipe dig tiz előfizetőt gyűjt, annak ingyen küldjük.

Kartelen kívül.

MEZŐ ÁRMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedése

Wesselégyi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gőzmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezzé be.

Alapított 1901-ben.

Horovitz Zsigmond

két szedőgép és villamos erőre berendezett

könyv- és műnyomdája

DEBRECZEN, Darabos-u. 7.

Telefon 412.

Telefon 412.

„UJ DEBRECZEN”

politikai napilap kiadóhivatala.

Telefon Interurban 412.

Készít a legrövidebb idő alatt és legjutányosabb árban mindenféle nyomtatványt.

NÉVJEGYEK, Eljegyzési, Esketési és Béli meghívók olcsó és legjutányosabb árban.

Ludaser János

író, pipere csipke
és rövidaru üzlete
(Városház épület)

Szalag, csipke, keztü, ritikül, arcfátyon
harisnya és
párisi ujdonságokban.

Uj! 1912 év szenzációja! Uj!
D. R. G. M. No. 526081.

Uj évi vicoz-kártyák

még eddig nem létezett dolgok, minden kártya
egy ujdonság! Felülmúlhatatlan humoros és
szenzációs, minden lelkesebb küldemény is
jól szortírozva, minden kártya borítékban.

Mi vagyunk az egyedüriek!
Képviselek minden vidékről felvételnek.
75 fillér beküldése mellett 10 eredeti minta
25 drb 1— kor.
50 drb 1:75 kor. **Habighorst & Co.**
100 drb 3— kor. **Bochum 1. W. postafiók 49.**
Utánvéttel 40 fillérrel több.
Fizetés gyanánt levélbélyegeket is elfogad.

Grand ESPLANADE SZÁLLODA Nagy Budapest,

a Szent-Lakács- és Császárgyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)
III. Zsigmond-utca 38-40.
Telefon 150-35.

A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült
Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-
meleg víz, villanyvilágítás, Liftek, külön olvasó-, tár-
salgó-, író-szobák stb.

250 szobával.
Elsőrangú étterem és kávéház.
Panziórendszer is.
Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas.
A vonatokhoz saját autójáratok.
Szives pártfogást kér **Patlai Miksa,**
igazgató tulajdonos.

Első óragyár HANS KONRAD.

Cs. és kir. udv. szállító Brax No. 2135.
(Csehország) csakis megbízható órákat
küld 3 évi írásbeli jótállás mellett Roskopf
rendszerű patent óra nickel-lánccal, füg-
geléssel és bőrtokkal K 420 Svájci eredeti
Roskopf rendszerű patent óra K 5
Regisztrált „Adler” Roskopf nickel anker
remontoir óra K 7 Nickel remontoir óra
„Fantasie” K 750 Ezüst remontoir óra
„Gloria mű” nyitott K 840 Ugyanaz kettős
fedéllel K 1250

Verseny-, ébresztő- és falórák.

Nr. 3946 versenyébresztő amerikai
rendszer szerint, minden fekvésben
jár, pontosan szabályozva és repa-
szalva darabonként K 290 3 dr.
K 3 éjjel világító számlappal K 330
3 drb. K 9. Dupla harang ébresztő
K 3.80 éjjel világító K 4.20 Konyha-
óra (gömbölyű) K 3.20 Kakuk óra
K 7.50, 8.50 és feljebb. Toronyharang
ébresztő K 7.80 éjjelvilágító K 8.40
Ingaóra K 3.50 — 10.8 és feljebb.
Nincs riziko kicserélés megengedve
vagy pénz vissza. Szájküldés köz-
vetlen magánosoknak utánvéttel.

vagy előzetes fizetés mellett. Főkatalógus 400 ábrával kérésre
mindenkinek ingyen és bérmentve.

Küldés utánvéttel, vagy előfizetés mellett!
Nincs kockázat! Kiosarolás megengedve, vagy
pénz! vissza

Ó csász. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt XXIX-ik Csász. Kir. Államsorsjáték.

az az Osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21,146 kész-
pénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben

A főnyeremény **200.000** korona

A húzás 1912. december 19-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zol-
lamtsstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékben, donánytözsdekben, adó-, posta-,
távirda- és vasúti hivataloknál, vasúti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók.
Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen
küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

HIDVEGER ANTAL : Foglalkozik
bank és váltóüzlete **az összes**
Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz. **bankügyletekkel**
TELEFON 416. szám.

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, haskötők, gummi-
görcsér-harisnyák, egyenesítők, testgyógyászati, gépek
műlábak, műkarok, kötszerek, teljes gyermekágyas fel-
szerelések, masszáló- és villanygépek a legmegb zha-
több minőségben csakis

FISCHER PÉTER ÉS TÁRSA Részv.-Társ. cégénél
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. szám szer-
hetők be. Most jelent meg legújabb képes árjegyzékük
vissza bérmentve tükortársa mellett azonnal küldjük.

forduljon
minden ér-
deklődő, ki súlyt
fektet elsőrendű
fajtiszta anyagra

NAGYENYED-re
Alsófehér m.

Gyümölcsfaosmeték
szőlőültvények, díszeserjék, tülevelek, kertésznö-
vények, boggyógyümölcsök stb.

SZŐLŐÜLTVÁNYOK
(előzetes ár) európai és amerikai alma
gyökerecs vesszők. Oktató dísz-
árjegyzék kérésre ingyen.

FISCHER és Társa
iskolák és szőlőültvénytelepek

Apró hirdetések.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Diszes kirakatállvány teljes felszereléssel eladó. Megtekinthető Falk kefégyár városi üzletében Széchenyi-utca 1.

Egy tisztességes szorgalmas magányos nő felvétetik tanyára baromfi tenyésztésre. Cim a kiadóban

Béres családok kinek fia kondás is lehetne felvétetik Tizenháromváros-utca 28.

15-20 darab marhát teleltetésre átvennék Hegedűs György Elep, tanyaszám 110.

Egy raktárnoki vagy pénzeszedői állást keres fiatal nős ember, kinek neje jól főz. Cime Bahinóczi Gusztáv Aradványpuszta. u. p. Nyiradony Pokjai Ferencz.

OLCSÓ és jó órák, ékszerek legolcsóbban szerezhetők be Gasparik Adam órás és ékszerész-nél Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanott órajavitások legolcsóbban eszközöltenek.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmáskább GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzített SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziasszonok évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint a fájdalom-csillapító bedörzsöléshez köszvény, csusz és a megkülönböztető követelményeknél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökere gondozásért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki megrendelések naponta posta-utólevél mellett teljesítenek. A reklámokban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

25000 óra

1 drb kor. 2-50.

Legújabb párizsi fazon, 36 óráig pontosan járó, aranyozva, 18 karátos aranyból, 3 évi jótállással csak kor. 250, 2 óra kor. 480, 5 óra kor. 1130 Egy legújabb fazonu párizsi aranyozott láncz 50 fillér, - láncz kor. 125.

Kockázat kizárva. Nem tetszőrt a pénz vissza

Utánvét mellett szállit az óra áruháza:

A. KAPELUSZ

KRAKAU (Ausztria), Dietelsgasse 57-882.

MAGYAR-HORVÁT TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R-T. FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés:

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Ca tainovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés

Fiume-Ravenna: hetenként 1 járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapesti felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, Ugyazintén Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb. stb.

A gőzhajók minden kényelemmel, hálófülkékkel, kábitáló étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi menetjegyi iroda, Budapest (V., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókirodáit

Vezérképviselő

egy nagyobb gyár részére azonnali belépésre kerestelik. Szorgalmas és intelligens uriember, aki jó bizonyítványokkal igazolni tudja, hogy üzletszerzésben eddig is kiváló eredményeket ért el,

magas jutalékkal

felvétetik. Ajánlatok német nyelven küldendő: „O. 5818.“ Haasenstein Vogler A.-G. Wien I. címre.

Ünnegi hölgyek legkedveltebb szépítőszere a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

Ezen kiváló arckenőcsöt az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos buvárlatok alapján készült arc-crème és mert hírneves vegyészek állítása szerint ez a **legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépítő és finomító.** A Margit-crémet a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely valóban **meglepő, gyors és biztos.** A bőr teljesen átalakul tőle és az üde, telt, bársonysima s rózsásfehér lesz. **Rár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szepők, májfoltok és mindennemű kiütések.** A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépíti az arcot, hanem ápolja és megóvja az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen. Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk! **Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 kor. Margit-szappan 70 fill. Margit-puder 1 K. 20 f.**

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD

KAPHATÓ: Debreczenben Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog., Mihalovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szoboszlón Barbó Zsigmond H.-Böszörményben Bressy Gábor gyógyszerészeknél.

Egy okos fej

elsajátítja azon vívményeket, melyekkel a tápszerkészítés a háttérben megajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2. f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszorú és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanília-csókora a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és erme vanillizálására szolgál és teljesen pótolja a drága vanília esővet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanília-csókora felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagban. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériákban. Ványek ingyen.

Dr. OETKER, Berlin-Wilm.

Lapkihordó asszonyok lapunk kiadóhivatalában felvétetnek.

„Huzott drótozással,

kb. 75% áram megtakarítás

Törhetően!

Magyar

Siemens - Schuckert - Művek

Budapest, VI. Teréz-körút 36"

Kapható:

Molnár Testvérek-nél.

DEBRECZEN, Egyház-tér 2.